

2024-05-30 Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) organizuoto tarpinstitucinio susitikimo klausimai

Eil. Nr.	Klausimas / pastebėjimas	Atsakymas / susitarimas
1.	Susitarimas dėl individualios pagalbos klausimyno (toliau – klausimynas) pildymo perdavimo iš vienos savivaldybės į kitą, jeigu asmuo pakeitė gyvenamąją vietą	Susitikimo metu susitarta, kad viena savivaldybė perduos kitai savivaldybei pildyti klausimyną per SPIS (rašto viena savivaldybė kitai nerengia ir nesiunčia).
2.	Ar savivaldybė galės per SPIS perduoti kitai savivaldybei pagalbos planą tolesniam vykdymui, kai, pradėjus jį vykdyti, asmuo pakeičia gyvenamąją vietą?	Tokia galimybė nebuvo numatyta, perduotas pasiūlymas įdiegti funkcionalumą.
3.	Kokie funkcionalumai, aktualūs savivaldybėms, yra suplanuoti SPIS?	<p>Suplanuoti savivaldybėms aktualūs papildomi funkcionalumai SPIS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jei asmuo nesutinka, kad jam būtų sudarytas pagalbos planas, laukai apie identifikuotą pagalbos poreikį ir atsakingą įstaigą turi būti neprivalomi. 2. Užklausos (klausimyno pildymas) perdavimo lauke bei klausimyno formoje nurodyti antrą klausimyno pildymo metu dalyvaujantį savivaldybės asmenį. 3. Įrašų žymėjimas spalvomis ar įspėjamaisiais simboliais / ikonomis pagal būsenas, pvz.: vėluoja – raudona, naujas – mėlynas, įvykdytas – pilkas ir pan.; raudonas šauktukas – vėluoja, žalias šauktukas – naujas ir kt. 4. Jei paslauga jau teikiama (prieš pagalbos plano sudarymą), reikia požymio, kad šis poreikis jau patenkinamas, nes paslauga suteikiama nuo x-x-x.
4.	Kai kurios savivaldybės į el. pašto dėžutę negauna pranešimų dėl užklausų klausimyno pildymui. Tai, kad reikia užpildyti klausimyną, pamato tik prisijungusios prie SPIS.	Techninė kliūtis Agentūros ANTA IS pusėje. Problema perduota programuotojams, sprendžiama.

5.	Planšetėje užpildžius klausimyną asmens namuose, nepavyksta nustatyti koordinacių ir išsaugoti klausimyno. Ar būtų galimybė išsaugoti nenustačius koordinacių?	Tokia techninė galimybė yra, reikėtų peržiūrėti planšetės nustatymus. Šiuo klausimu galima pasikonsultuoti su SPIS pagalbą teikiančiais darbuotojais.
6.	Kur ieškoti informacijos naujai priimtiems darbuotojams?	<p>Informacija, aktuali savivaldybėms, apie pagalbos koordinavimą, klausimyno pildymą, talpinama šioje nuorodoje: https://anta.lrv.lt/lt/informacija-savivaldybems/</p> <p>Informacija dėl institucinės globos pertvarkos projekto II etapo įgyvendinimo, atvejo vadybą psichikos ir (ar) intelekto negalių turintiems asmenims, talpinama interneto tinklapyje https://pervarka.lt/</p> <p>Pagrindinės įstaigų funkcijos, atsakomybės, išvardintos Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalActEditions/lt/TAD/TAIS.2319</p> <p>Pagalbos koordinavimo vykdymas detaliau reglamentuotas Pagalbos koordinavimo asmeniui su negalia skyrimo, organizavimo ir vykdymo ir tvarkos apraše: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2883f502960a11eea70ce7cabd08f150?ifwid=-mmidcp7yu</p>
7.	Ar reikia informuoti Agentūrą ir prašyti pratęsti klausimyno pildymo terminą, jeigu nepavyksta jo užpildyti per nustatytą terminą, nes pensinio amžiaus asmuo yra ligoninėje?	Agentūrą būtina informuoti. Jeigu per SPIS to padaryti nepavyksta, informuokite raštu, kadangi laiku neužpildytas klausimynas turi įtakos negalios vertinimo trukmei. Sprendimas Agentūroje turi būti priimamas per 20 darbo dienų, esant objektyvioms aplinkybėms, gali būti pratęsiamas 10 darbo dienų.
8.	Ar reikalinga archyvuoti popierinius klausimynų variantus?	Dokumentai saugomi (archyvuojami) bendra įstaigos nustatyta tvarka.
9.	Domina patirties pasidalinimas, kaip šiuo metu savivaldybėse yra organizuojami darbai gavus sprendimą dėl pagalbos koordinavimo poreikio?	Rekomenduojame savivaldybėms tarpusavyje dalintis patirtimi, jungtis į uždaras Facebook grupes, pvz.: https://m.facebook.com/groups/1506534173527681?group_view_referrer=search

10.	Pagalbos plano vykdymas pagal asmens poreikius turėjo būti išsiųstas Techninės pagalbos priemonių centrui, tačiau Agentūra perdavė tik savivaldybei. Ką tokiu atveju daryti?	Savivaldybė (ne Agentūra) turėtų perduoti pagalbos plano vykdymą Techninės pagalbos priemonių centrui. Perdavimą daryti per SPIS, nesant techninėms galimybėms – raštu įstaigos interneto tinklapyje nurodytais kontaktais (Mindaugo g. 42A-1, LT-01311 Vilnius, el. p. centras@tpnc.lt)
11.	Jeigu klausimą pildė 2 darbuotojai, ar bus numatyta galimybė nurodyti abu darbuotojus?	Tokia galimybė ateityje numatoma.
12.	Žmonėms kyla klausimų dėl išmokų gavimo, kur turi kreiptis, į Sodrą ar savivaldybę.	Savivaldybių ar jų įgaliotų įstaigų darbuotojų geroji praktika: užpildžius klausimą, palikti asmeniui parengtus lapelius su įstaigų kontaktine informacija. Šią informaciją asmenims taip pat galėtų suteikti pagalbos planą vykdantys savivaldybių ar jų įgaliotų įstaigų darbuotojai kaip informavimo, konsultavimo paslaugą greta kitos jų teikiamos informacijos apie pagalbos asmeniui galimybes. Sodra nedalyvauja pagalbos koordinavime. Svarstoma, kad ateityje Agentūros priimamų sprendimų dėl negalios nustatymo ar lydraščių formose galėtų būti priedas, į kokią įstaigą asmeniui kreiptis dėl asmens su negalia pensijos (Sodra), į kokią – dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos (savivaldybės administracija).
13.	Institucijai gavus pagalbos planą, buvo susisiekiama su asmeniu, tačiau visų siūlomų paslaugų atsisako, jokių paslaugų iki šiol negavo, atsisako raštiškai parašyti, kad paslaugos nereikalingos. Šiuo metu asmuo skambučius ignoruoja, nekalia. Kaip tokiu atveju elgtis, kai atsisakymas turėtų būti raštiškas?	Jeigu asmuo į skambučius neatsiliepia, rekomenduojame parašyti el. laišką ar žinutę (sms), paklausiant, ar jam tikrai nėra reikalinga pagalba ir, jeigu anksčiau siūlytos pagalbos atsisako, paprašyti tai patvirtinti bent atsakant į el. laišką / žinutę ir išsaugoti pranešimo kopiją. Tais atvejais, kai asmenys yra geranoriški, domisi galima pagalba ir jiems suteikiama visapusiška informacija ar konsultacija, rekomenduojame tai žymėti kaip informavimo ar konsultavimo paslaugą, atsižvelgiant į teikiamos informacijos detalumą, abipusio kontakto trukmę, išsamumą. Tokiu atveju nebūtinas asmens atsisakymas raštu, nes jis gauna bent bendro pobūdžio paslaugą (informavimą, konsultavimą).
14.	Kokiu tikslu siunčiamas raštas savivaldybei dėl pagalbos koordinavimo, jei savivaldybė	Galimai tai atsitiktinė klaida. Dėl konkretaus atvejo rekomenduojame susisiekti su Agentūros pagalbos vadybininku ar Teritorinio skyriaus vedėju, kuriame buvo sudarytas pagalbos planas. Atkreipiame dėmesį, kad sprendime dėl pagalbos

	nėra nurodyta? Nurodytas tik Techninės pagalbos priemonių centras	koordinavimo yra nurodyta, koks skyrius sudarė pagalbos planą (tas, kuris atsakingas už klausimyno pildymą, t. y., klausimyno perdavimą pildyti savivaldybei, jei tai pensinio amžiaus asmuo). Sprendimą dėl pagalbos koordinavimo pasirašo ne tais skyrius, kuris sudaro pagalbos planą, kadangi asmens negalios vertinimas susideda iš dviejų dalių, ir du teritoriniai skyriai atlieka vertinimą. Jeigu pastebite sistemingą klaidą, informuokite Agentūrą, susitarkite su konkrečiu Teritoriniu skyriumi dėl susitikimo netikslumams aptarti.
15.	Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo 10 str. 2 d. 4 p. įtvirtinta, kad valstybės ar savivaldybės įstaigose <..> asmenys su negalia turi sudaryti 5 proc. visų darbuotojų. Kaip nustatyti ar ši nuostata įstaigoje įgyvendinama, jei asmuo neturi prievolės informuoti darbdavį apie jam nustatytą negalią?	Jeigu asmuo neinformuoja darbdavio apie jam nustatytą negalią, tuomet be asmens laisvos valios darbdavys negaus informacijos ir atitinkamai šios nuasmenintos informacijos negalės pateikti kitoms institucijoms. Darbdavio neinformuojantis asmuo nepasinaudoja asmenims su negalia taikomomis lengvatomis (išlygomis), numatytomis Darbo kodekse ir kituose teisės aktuose (pvz., neprašo darbdavio pritaikyti darbo aplinką).
16.	Jei klausimyno pildymo metu asmuo išreiškia poreikį gauti tam tikras socialines paslaugas, ar tokiu atveju reikia klausimyne žymėti, jog asmuo sutinka su pagalbos plano sudarymu nepaisant to, kad prašymas gauti socialines paslaugas užpildomas to paties apsilankymo pas asmenį metu? Poreikis gauti konkrečią socialinę paslaugą bus įvertintas greičiau negu Agentūroje priimtas sprendimas dėl pagalbos koordinavimo.	Klausimyne reikia pažymėti asmens sutikimą, kad būtų sudaromas pagalbos planas. Prašymą socialinei paslaugai gauti asmuo gali pateikti iš anksto. Kai kurias socialines paslaugas savivaldybė ar jos įgaliota institucija gali skirti tik tuomet, kai Agentūroje priimamas sprendimas dėl negalios (dalyvumo lygio suaugusiems asmenims ar neįgalumo lygio vaikams) nustatymo, jeigu paslauga gali būti skiriama tik asmeniui, turinčiam asmens su negalia statusą. Sprendimas dėl pagalbos koordinavimo priimamas tuo pačiu metu, kaip ir sprendimas dėl dalyvumo ar neįgalumo lygio nustatymo, nes tai yra negalios vertinimo dalis.
17.	Jei savivaldybė du kartus gavo pildyti klausimyną dėl to paties asmens per klaidą, ar bus galimybė panaikinti / ištrinti vieną iš	Klausimas buvo perduotas SPIS pagalbos darbuotojams. Galimybė trinti užklausą kol kas nebuvo numatyta. Reikalingas detalesnis tokio poreikio vertinimas. Svarbiausia, kad klausimynas būtų užpildytas ir Agentūra gautų atgalinį ryšį per SPIS apie jo užpildymą. Klausimyną pildantiems darbuotojams rekomenduojame

	dviejų vienodų užklausų, pateiktų dėl to paties asmens?	pasižymėti tokius atvejus savo darbinuose failuose, kad, esant reikalui, būtų galima greičiau atsekti informaciją, ar tikrai tam tikram asmeniui buvo užpildytas klausimynas, t. y., užtikrintas savalaikis jo negalios įvertinimas.
18.	Pasiūlymas dėl atskiro susitikimo organizavimo su asmenų su negalia koordinatoriais	Tokį susitikimą galėtų organizuoti Agentūros Teisių apsaugos politikos įgyvendinimo priemonių valdymo skyrius (vedėja – Jolanta Mikulėnienė, už asmenų su negalia reikalų koordinavimą atsakingas darbuotojas – Girmantas Michniovas). Dėl poreikio organizuoti atskirą susitikimą ir klausimus, kuriuos norėtumėte aptarti, rekomenduojame kreiptis el. paštu: jolanta.mikuleniene@anta.lt girmantas.michniovas@anta.lt